

**Koncepcja oczyszczalni wód opadowych lub roztopowych
przed wylotem W-9a do rz. Brdy w Bydgoszczy.**

Opracował:
Dział Projektowania i Planowania Inwestycji
Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy Sp. z o.o.

Bydgoszcz, marzec 2021

rev.1

I. Opis techniczny.

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest koncepcja oczyszczalni wód opadowych lub roztopowych przed wylotem W-9a w Bydgoszczy.

2. Podstawa opracowania

Podstawą opracowania jest Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311).

3. Zakres koncepcji

Zakres koncepcji obejmuje rozwiązania techniczne służące oczyszczaniu wód opadowych lub roztopowych ze zlewni.

4. Rozwiązania techniczne

4.1. Opis stanu istniejącego

Wylot W-9a znajduje się przy ul. Toruńskiej w Bydgoszczy. Zlewnia kanalizacji deszczowej obejmuje swoim zakresem obszar zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej, obszar sportu i rekreacji oraz kościelny. Odbiornikiem wód ze zlewni jest rzeka Brda. W stanie istniejącym zlewnia nie posiada oczyszczalni wód opadowych lub roztopowych przed ich odprowadzeniem do odbiornika.

4.2. Opis rozwiązań koncepcyjnych

Dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń wód opadowych lub roztopowych przed ich odprowadzeniem do odbiornika, określone w ww. Rozporządzeniu, wynoszą:

- dla zawiesiny ogólnej:

$$S_{Z.dop.} = 100 \text{ mg/dm}^3$$

- dla węglowodorów ropopochodnych:

$$S_{R.dop.} = 15 \text{ mg/dm}^3$$

Dla spełnienia powyższych wymogów konieczne jest zaprojektowanie oczyszczalni wód opadowych lub roztopowych przed ich odprowadzeniem do odbiornika. W ramach niniejszej koncepcji przewidziano, że wody opadowe o natężeniu do $15 \text{ dm}^3/(\text{s} \cdot \text{ha})$ kierowane będą do oczyszczalni. W skład oczyszczalni wejdzie jeden ciąg technologiczny złożony z urządzenia do zatrzymania zawieszin oraz urządzenia do zatrzymania substancji ropopochodnych.

4.3. Lokalizacja rozwiązań koncepcyjnych

Planowany teren inwestycji jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nr 176 „Fordońska – Brda – Toruńska” (*Uchwała nr XLVII/1038/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 30 października 2013 r.*).

Przyjęto, że oczyszczalnia powstanie w pobliżu istniejącego wylotu W-9a do rzeki Brdy na obszarze ozn. 45.IKd/ZZ – teren wydzielony pod infrastrukturę kanalizacji deszczowej. Lokalizacja oczyszczalni przy wylocie jest zgodna z założeniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Należy przewidzieć dojazd do obiektów oczyszczalni. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza na obszarze ozn. 44.ZP/ZZ lokalizację ciągów pieszo-rowerowych pełniących dodatkowo funkcję dojazdu do terenów infrastruktury kanalizacji deszczowej.

Wykaz działek, na których zlokalizowano rozwiązania koncepcyjne:

Lp.	Nr działki	Obręb	Własność
1	1/9	199	Gmina Bydgoszcz
2	1/13	199	Gmina Bydgoszcz

4.4. Dopływ miarodajny do oczyszczalni

Z Działu Map Numerycznych MWiK pozyskano następujące dane o zlewni kolektora deszczowego WK9:

Powierzchnia zabudowy (dachy budynków):	0,5875 ha	$\Psi = 0,90$
Powierzchnia utwardzona (drogi, chodniki, itp.):	1,1811 ha	$\Psi = 0,80$
Powierzchnia pozostała (tereny zielone):	2,3292 ha	$\Psi = 0,10$
Suma:	4,0978 ha	

Powierzchnia zlewni: $F = 4,10$ ha

Powierzchnia zredukowana: $F_{zr} = 0,5875 \times 0,90 + 1,1811 \times 0,80 + 2,3292 \times 0,10 = 1,71$ ha

Obliczeniowy przepływ nominalny: $Q_{obl.nom} = F_{zr} \times q_{nom} = 1,71 \times 15 = 25,7 \text{ dm}^3/\text{s} = 92,52 \text{ m}^3/\text{h}$
 q_{nom} – natężenie opadu, dla którego wody mogą być odprowadzone do odbiornika po osiągnięciu dopuszczalnego stężenia zanieczyszczeń, $q_{nom} = 15 \text{ dm}^3/(\text{s} \cdot \text{ha})$

Obliczeniowy przepływ maksymalny: $Q_{obl.max} = F_{zr} \times q_{max} \times \varphi = 1,71 \times 97,3 \times 1,0 = 166,4 \text{ dm}^3/\text{s}$
 q_{max} – natężenie opadu maksymalnego, przyjęto wartość bydgoskiego opadu lokalnego dla $c=2$ i czasie trwania 15 min, $q_{max} = 97,3 \text{ [dm}^3/(\text{s} \cdot \text{ha})]$
 φ – współczynnik opóźnienia, dla małej zlewni przyjęto $\varphi = 1,0$ [-]

Hydrauliczna przepustowość kanału:

$$Q_{max} = \frac{\pi D^2}{4} \times \frac{1}{n} \times R_h^{\frac{2}{3}} \times i^{\frac{1}{2}} = 0,332 \text{ m}^3/\text{s}$$

i – spadek hydrauliczny, przyjęto: $i = 25,5\text{‰} = 0,0255$ [-]

n – współczynnik szorstkości, przyjęto $n = 0,013 \text{ [m}^{-1/3} \cdot \text{s}]$

R_h – promień hydrauliczny [m]

Spełniona jest zależność: $Q_{max} \geq Q_{obl.max}$

4.5. Dobór urządzeń

4.5.1. Komora rozdziału na istniejącym kanale

Na potrzeby koncepcji wstępnie założono, że komora rozdziału zostanie wykonana w formie studni kanalizacyjnej o średnicy $\varnothing 1,5$ m zabudowanej na istniejącym kanale $\varnothing 400$. Komora rozdziału wyposażona będzie w próg/krawędź przelewową, odpływ do oczyszczalni i odpływ z pominięciem oczyszczalni. W komorze rozdziału przepływ wód o natężeniu do $15 \text{ dm}^3/(\text{s} \cdot \text{ha})$ kierowany będzie domyślnie do oczyszczalni. W sytuacji wystąpienia przepływu o większym natężeniu będzie on odprowadzany przez przelew - bez oczyszczania. Na etapie projektu należy:

- określić rozdział wód w komorze rozdziału (dopływ i odpływy),
- obliczyć długość krawędzi przelewowej i wysokość progu przelewu,
- obliczyć ewentualny uskok rzędnych na odpływie,
- zaprojektować ostateczny kształt/wymiary komory rozdziału.

4.5.2. Separator substancji ropopochodnych

Przyjęto następujące dane:

- stężenie węglowodorów ropopochodnych na dopływie do oczyszczalni: $S_R = 35 \text{ mg/dm}^3$
- dopuszczalne stężenie węglowodorów ropopochodnych na odpływie: $S_{R.dop.} = 15 \text{ mg/dm}^3$

Wymagany stopień redukcji substancji ropopochodnych:

$$\eta = \left(\frac{S_R - S_{R.dop.}}{S_R} \right) \times 100\% = \left(\frac{35 - 15}{35} \right) \times 100\% = 57\%$$

Wielkość nominalna separatora dla przepływu wód opadowych, zgodnie z PN-EN 858-2:

$$NS = Q_r \times f_d = 25,7 \times 1 = 25,7 \text{ [-]}$$

Q_r – maksymalny strumień wód opadowych [dm^3/s], w przyjętym układzie technologicznym z przelewem w komorze rozdziału: $Q_r = Q_{obl.nom}$

f_d – współczynnik gęstości związany z cieczą lekką, przyjęto $f_d = 1$ [-]

Dobre urządzenie:

Przyjęto typowy separator lamelowy – dostępny u producenta urządzeń, o parametrach:

$Q_{nom} = 30 \text{ dm}^3/\text{s}$ – przepustowość nominalna urządzenia

$D = 1,50 \text{ m}$ – średnica wewnętrzna zbiornika

Spełniona jest zależność: $Q_{nom} \text{ separatora} \geq NS$

Producent deklaruje, że prawidłowo dobrane separatory podczyszczają ścieki z substancji ropopochodnych do poziomu poniżej 5 mg/dm^3 , posiadają oznakowanie CE i spełniają wymagania określone przez:

– § 17.1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r.: $< 15 \text{ mg/dm}^3$ substancji ropopochodnych w odprowadzanych ściekach

– Normę PN-EN 858-1 dla separatorów klasy I: stężenie substancji ropopochodnych na odpływie z separatora $< 5 \text{ mg/dm}^3$.

Producent deklaruje, że separatory przebadano dla przepływów nominalnych i maksymalnych, a wyniki testów potwierdza Krajowa Ocena Techniczna: ITB-KOT-2017/0212 wydanie 1.

W efekcie wody opadowe na wylocie z separatora posiadać będą jakość wód lepszą od jakości określonej w ww. Rozporządzeniu (Dz.U. 2019 poz. 1311).

Kartę katalogową urządzenia dołączono w części graficznej koncepcji.

4.5.3. Osadnik zawiesiny opadającej

Przyjęto następujące dane:

– stężenie zawiesiny ogólnej na dopływie do oczyszczalni: $S_z = 250 \text{ mg/dm}^3$

– dopuszczalne stężenie zawiesiny ogólnej na odpływie: $S_{z,dop.} = 100 \text{ mg/dm}^3$

Wymagany stopień redukcji zawiesiny ogólnej:

$$\eta = \left(\frac{S_z - S_{z,dop.}}{S_z} \right) \times 100\% = \left(\frac{250 - 100}{250} \right) \times 100\% = 60\%$$

Wymagana powierzchnia osadnika o przepływie poziomym:

$$A = \frac{Q_{obl.nom}}{Q_h} = \frac{92,52}{36} = 2,57 \text{ m}^2$$

Q_h – obciążenie hydrauliczne: $Q_h = 36 \text{ m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{h})$ dla $\eta = 60\%$

$$\text{Średnica osadnika: } D = \sqrt{\frac{4 \times A}{\pi}} = \sqrt{\frac{4 \times 2,57}{3,14}} = 1,81 \text{ m}$$

Minimalna pojemność osadnika, zgodnie z PN-EN 858-2:

$$V_{min} = \frac{100 \times NS}{f_d} = \frac{100 \times 25,7}{1} = 2570 \text{ dm}^3$$

Dobre urządzenie:

Przyjęto typowy osadnik poziomy – dostępny u producenta urządzeń, o parametrach:

$D = 2,0 \text{ m}$ – średnica wewnętrzna zbiornika

$V_{cz} = 3,0 \text{ m}^3$ – objętość czynna osadnika według danych producenta

Producent deklaruje, że prawidłowo dobrane osadniki podczyszczają ścieki z zawiesin mineralnych, posiadają oznakowanie znakiem budowlanym i spełniają wymagania określone przez § 17.1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r.: $< 100 \text{ mg/dm}^3$ zawiesiny ogólnej w odprowadzanych ściekach.

Producent deklaruje, że osadnik objęty jest Aprobata Techniczną AT/2015-08-0231/A2.

Kartę katalogową urządzenia dołączono w części graficznej koncepcji.

4.5.4. Powiązania sieciowe obiektów oczyszczalni

Inwestycja przebiega na trasie istniejącego kanału deszczowego Ø400. Na potrzeby koncepcji i wyceny założono, że średnice nowych kanałów odpowiadają wielkości istniejącego kanału, tj. Ø400.

4.5.5. Przebudowa istniejącej infrastruktury

W ramach inwestycji należy przewidzieć dojazd do obiektów oczyszczalni. Założono rozbudowę istniejącej drogi technicznej wyprowadzonej z parkingu pobliskiego marketu. Na potrzeby koncepcji i wyceny założono przybliżone wymiary nowego odcinka drogi technicznej: długość ok. 70 m × szerokość ok. 6 m.

Droga techniczna powinna posiadać parametry techniczne pozwalające na ruch pojazdów służb technicznych. Szczegółowe rozwiązania branży drogowej należy określić na etapie projektu.

4.6. Orientacyjne zestawienie zakresu prac

Elementy kanalizacji deszczowej		
Kanały grawitacyjne Ø400	[m]	49
Studnia Ø1,2 m rewizyjna	[szt.]	4
Studnia Ø1,5 m – komora rozdziału	[szt.]	1
Osadnik zawiesiny opadającej	[szt.]	1
Separator ropopochodnych	[szt.]	1
Elementy drogowe		
Droga techniczna	[m]	70×6

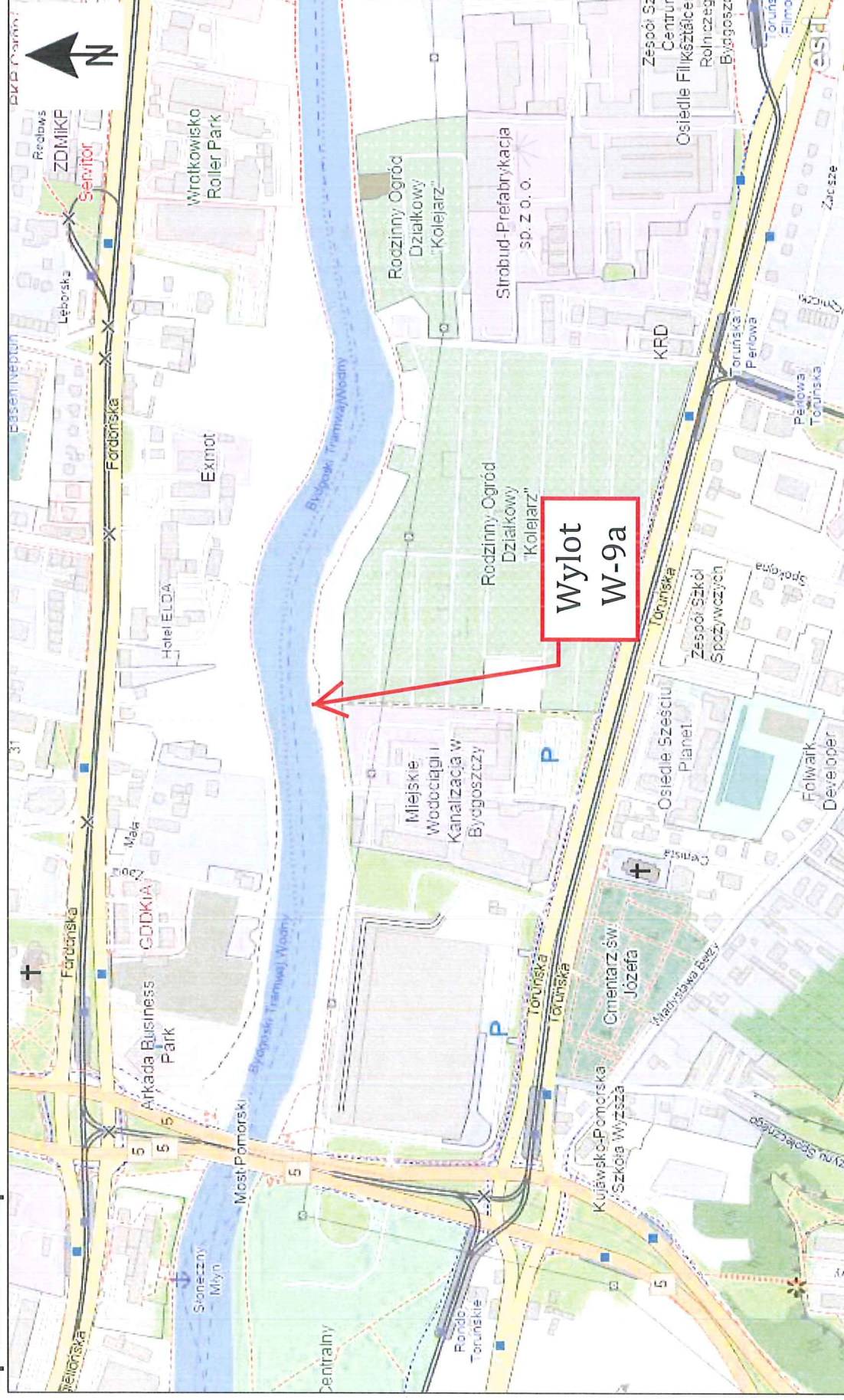
Zestawienie ma charakter orientacyjny. Ostateczny zakres inwestycji zostanie określony na etapie projektu.

Opracował: mgr inż. Mariusz Sprawa

II. Załączniki graficzne:

- Rys. 1. Schemat lokalizacji wylotu W-9a
- Rys. 2. Plan orientacyjny zlewni
- Rys. 3. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego „Fordońska – Brda –
– Toruńska” – wycinek
- Rys. 4. Plan zagospodarowania terenu
- Rys. 5. Karta katalogowa osadnika
- Rys. 6. Karta katalogowa separatora

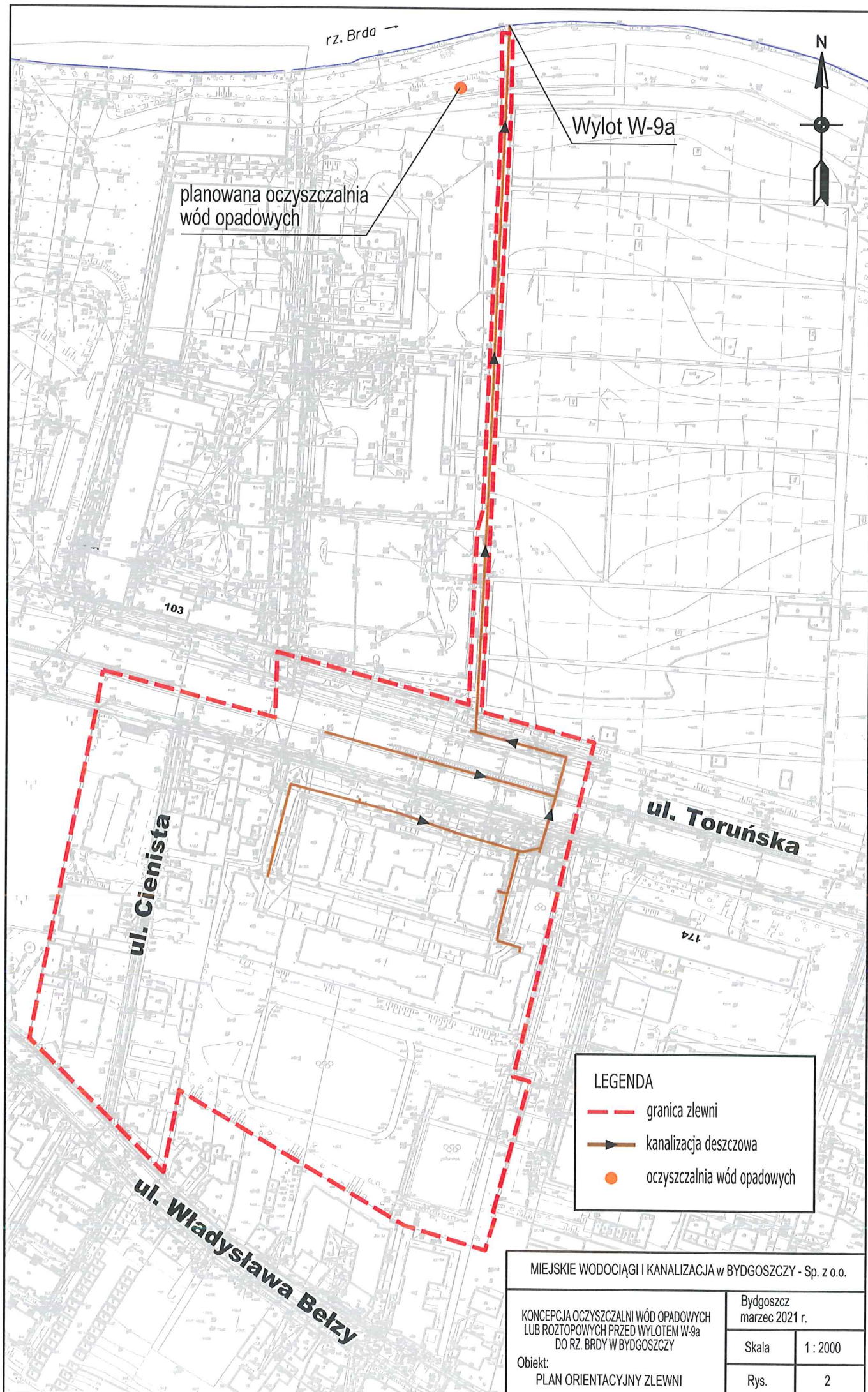

OpenStreetMap (OSM) is a collaborative project to create a free editable map of the world.

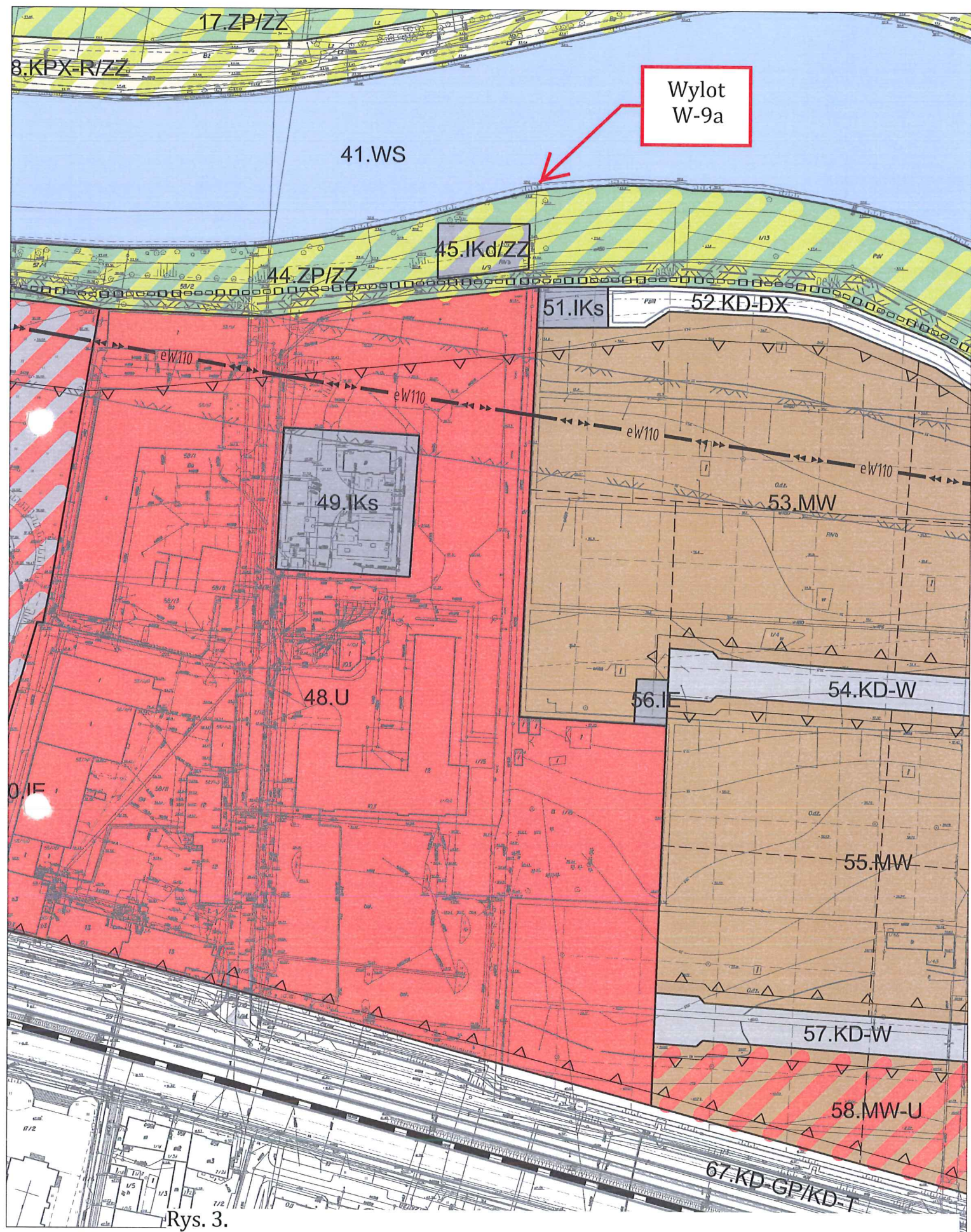
Map data © OpenStreetMap contributors, Map layer by Esri

Rys. 1. Schemat lokalizacji wylotu W-9a

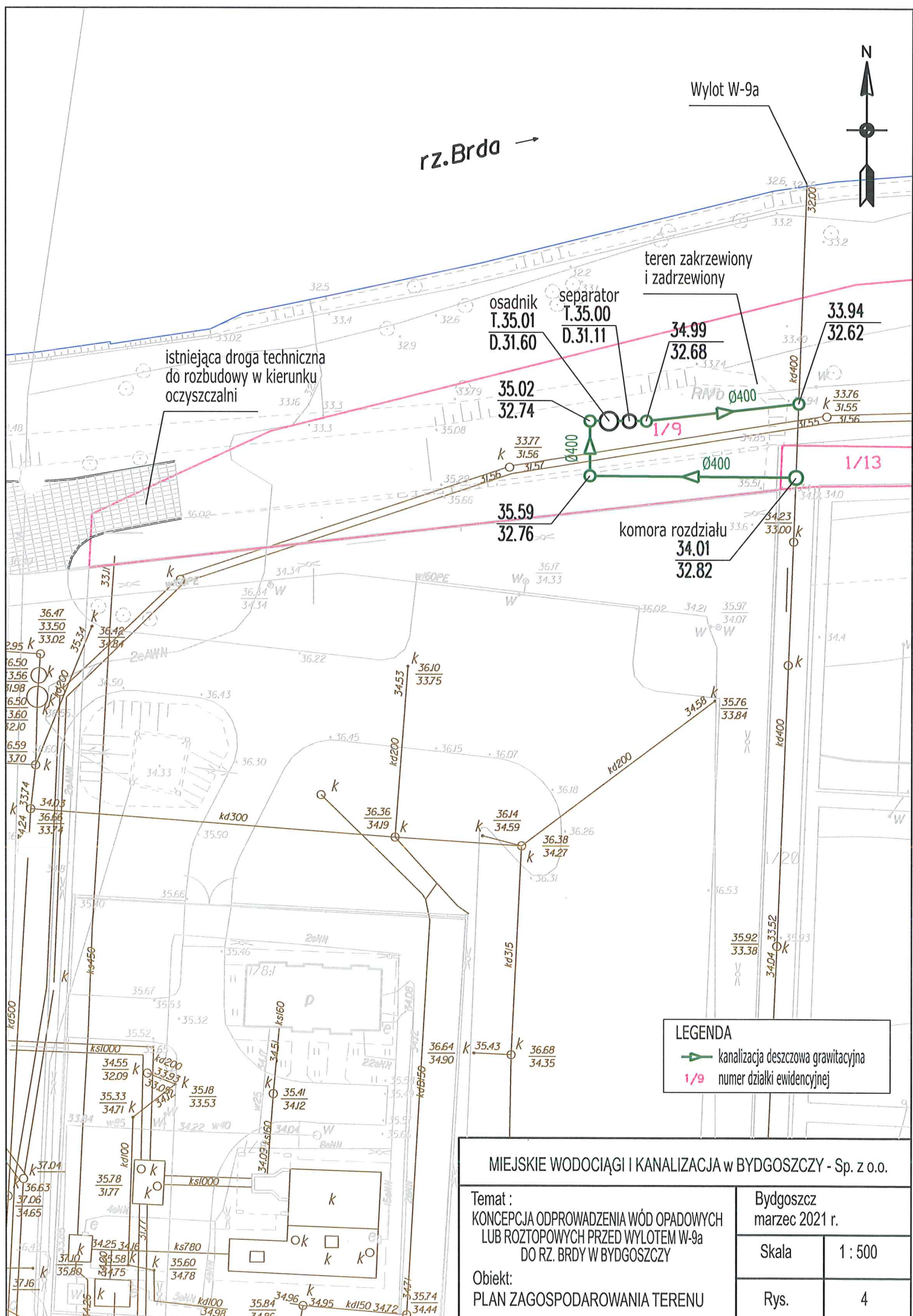

Rys. 3.

Miejsowy plan zagospodarowania przestrzennego "Fordońska-Brda-Toruńska"
- fragment.

Wylot W-9a

rz.Brda →

teren zakrzewiony i zadrzewiony

osadnik
T.35.01
D.31.60

separator
T.35.00
D.31.11

istniejąca droga techniczna
do rozbudowy w kierunku
oczyszczalni

komora rozdziału
34.01
32.82

LEGENDA

- kanalizacja deszczowa grawitacyjna
- 1/9 numer działki ewidencyjnej

MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA w BYDGOSZCZY - Sp. z o.o.

Temat :
KONCEPCJA ODPROWADZENIA WÓD OPADOWYCH
LUB ROZTOPOWYCH PRZED WYLOTEM W-9a
DO RZ. BRDY W BYDGOSZCZY

Obiekt:
PLAN ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Bydgoszcz marzec 2021 r.	
Skala	1 : 500
Rys.	4